

Cal Vallxorco, o cal Barriendos

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Carrer del Carme, 13.

Coordenades:

Latitud: 41.440232141512
Longitud: 1.8664661049843
UTM Est (X): 405305
UTM Nord (Y): 4588249

Classificació

Número de fitxa 08091 - 159
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII - XIX
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: La façana ha estat restaurada recentment, i s'han preservat amb gust molts dels elements tradicionals de la façana.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 5484711DF0858S0001BD
Autoria de la fitxa Martí Picas. INSITU SL
Data de registre de la fitxa: dv., 17/05/2024 - 12:55

Descripció

L'edifici que millor exemplifica aquest tram de carrer de comparets o cases entremetgeres, és el número 7, cal Valxorco o cal Barriendos.

En el què podem veure un bon exemple d'edifici de comparets de planta baixa amb un portal en un costat de l'eix central fet amb brancals de pedra ben treballats i arc rebaixat de maó. L'arrebossat de la façana no permet veure el parament, que s'intueix també de pedra.

Al primer pis un balcó amb barana de forja lleugerament bombada i una petita finestra quadrangular, que possiblement coincideix amb el menjador de l'habitatge. Al segon pis, hi observem una eixida o galeria amb doble arcada, també rebaixada i decorada amb una imposta feta amb doble maó esgraonat.

La coberta de doble vessant paral·lel al carrer és de ceràmica. A la part posterior de la casa s'hi troba un petit pati.

Observacions:

La façana ha estat restaurada recentment.

Història

Es carrer del Carme és un que el podríem dividir en dues meitats. El primer tram, estret i amb un pendent important des del seu inici a l'avinguda Vicenç Perelló correspon a un tipus de carrer propi de la Gelida de primera meitat del segle XIX abans del creixement urbanístic fruit de l'auge de l'estiueig al poble. Característic d'edificis de comparet amb planta baixa i pis o dos pisos a banda i banda una mica segons els casos. Correspon al tipus d'edifici de factura popular i tradicional d'una concentració de poble més o menys agrícola que reflecteix els patrons de desenvolupament urbà característics del segle XVIII i XIX, on els habitatges es disposaven de manera compacta per aprofitar l'espai disponible de forma eficient.

També s'ha conegut popularment el carrer del Carme com carrer de les Banyes, en referència als corrals de cabres que abastien aquesta zona, el carrer té les seves arrels en l'antic camí de Cal Santfí. En els seus inicis, aquest espai era ocupat per cases de pagès i corrals de cabrers, abans de desenvolupar-se com una via urbana vital que connectava el nucli central de Gelida amb l'avinguda Colomer, una zona que més tard esdevindria un lloc d'habitatges de segona residència. El carrer, doncs, evoca a la transformació des de les modestes cases de pagès fins a les construccions més elegants d'estiueig que advoquen a la vida urbana moderna, aquest carrer ens ofereix una mostra molt diversa de la història local.

Les cases de comparets són la tipologia de les més antigues, que es pot considerar "urbana" ubicada a Gelida. La podem trobar en carrers principals de finals del segle XVIII o principis del XIX. Es caracteritzen per alineacions d'edificis de planta baixa i pis, generalment, que estan de costat i perpendiculars al carrer. Són plantes generalment allargades amb patis posteriors. A la planta baixa s'hi ubicava el cup i s'hi podia guardar el carro. Podia disposar de celler soterrat, i al pis hi havia les dependències de l'habitatge, cuina, etc.

L'ús d'aquesta tipologia és d'un entorn agrícola, i també és present als nuclis i agrupacions de cases fora de Gelida.

Bibliografia

BONCOMPTE, Conxita (2022). "Els plafons de santoral gelidencs: més enllà de la protecció divina". Programa de Festa Major 2022. pp. 84-91.

CARAFÍ, Mercè (1998). L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965. Efadós Editorial.

RIUS, Jaume (coord.) (2011). Gelida. Retrats d'un temps. Andana Edicions.

ROSELLÓ, Joan (2018). L'arquitectura de Joan Pascual Batlle dins del marc de la societat de Gelida de finals del segle XIX. La Quaderns Gelidencs d'Història i Societat – 6. Ajuntament de Gelida.

Enllaços d'interès:

[Els plafons de santoral gelidencs: més enllà de la protecció divina](#)

